

Spis treści

Gdzie dom styka się ze światem (słowo wprowadzające) **9**

Humanistyka (*gdzie dom styka się ze światem*) **19**

Upomnienie się o dom ma coś z uważności różnizobierania **22** / Niebezpieczny dryf wędrownej humanistyki **26** / Pochopne wybory: albo dom, albo świat. Oikos jako dom spleciony ze światem **30** / Heimat i COŚ **33** / COŚ i NIC. Imperatyw powtórzenia: raczej COŚ **35** / Świat w tym, co bliskie **38** / Humanistyka jako domena – splot skończonego i nieskończonego **41** / Archimedesowy punkt oparcia humanistyki **43** / Idea miejsca – w stronę filozofii lokalności **44** / Życie i lojalność **45** / Na uboczu **47** / Patrzenie w ziemię i gwiazdy **48** / W sąsiedztwie pytań granicznych **50** / Nieskończone – upomnienie się o duchowość **51** / Akt poznawczy – akt woli. Wyznanie wiary filozofa **54** / Domownik i *universum*. Prostota a fundamenty **57** / Komparatystyka istotna *versus* inwentaryzacyjna **59** / Wimię „Teraz” **61** / Humanistyka paradoksu. Dom rozszerzony **64** / Powiązanie człowieka i domu – źródło humanistyki **66** / Dom humanistyki – związanie pytających z zadomowieniem **68** / Humanistyka – strefa przyjaźni i chwywania się życia. Wbrew klęskom domu **70** / Idea, *praxis*, miłość i wzmacnianie świata **73** / Potwierdzenie tego, co ludzkie **75** / Prześwit z głębin niepoznawalności. Dom – nauka powrotu **76** / Geniusz przeciwieństw **79** / Dom – ruch

Spis treści

wzwyż **82** / Dyscyplina domu **84** / Humanistyka wieczności **86** / Kroczenie dalej, czyli pilnowanie domu. Młodość i dojrzałość **87** / Do czego właściwie jako ludzie potrzebujemy humanistyki? **90**

Człowiek (*gdzie dom styka się ze światem*) **93**

Zanim na powrót zostanie złączone domowe i światowe **96** / Opowieść o człowieku. O tym, jak łatwo człowiek się traci **101**

- (1) Idea śląskiego zadomowienia i Jorg August **101** /
- (2) Wielkie/absolutne/niepojęte powinno gdzieś być, najlepiej w oddali, ale nie powinno zawłaszczać życia **108** /
- (3) Może i rzucenie się w objęcia świata i sztuki to pójście za obietnicą prowadzącą do chwilowego oczyszczenia, ale potem to pali człowieka, inaczej nie można **113** /
- (4) Za chwilę będzie chciał objąć świat. Coś wzywa, coś boli, nie wiadomo co **115** /
- (5) Nie ulegać wstrząsom. Uczyc się obojętności, normalnie żyć, nie wzmacniać niepokoju, który i tak jest **118** /
- (6) Pokornie wzmacniać naturę. Nie igrać **120** /
- (7) *Bez ôstudy, niy wynôkwiać* **121** /
- (8) Życie nie powinno obfitować we wstrząsy, może być wypełnione jedynie subtelnymi, drobnymi skokami **123** /
- (9) Za wszystko płaci się rachunek **127**

Jorg August – przeskok do natury człowieka **129** / *Darymny futer* i śląska filozofia minimum **135** / *Patrz tam jako* – śląskiej filozofii minimum ciąg dalszy **140** / *Metanoia* i dom-świat **144**

Przyjaźń z miejscem (*gdzie dom styka się ze światem*) **149**

Codziennie doświadczenie, sieci połączeń i kulturowy detal **152** / Celebrowanie codzienności – celebrowanie przyjaźni **157** / Ćwiczenie się w utracie jako praktyka przyjaźni z miejscem **160** / Japońskie precjoza w korespondencji z biegiem rzeczy **164** / Niepojęte w pobliżu porcelanowej filiżanki **166** / Filozofia przyjaźni – czas

i miejsce **169** / Człowiek jako istota zdolna do przyjaźni (odnalezionej pośród tego, co domowe) **175**

Uniwersytet (*gdzie dom styka się ze światem*) **179**

A gdyby tak docenić teren w myśleniu o uniwersytecie **182** / Pierwsza podpowiedź płynąca z terenu: „Miejsce, z którego słyszałem coś rozsądnego na temat rzeczy naprawdę fundamentalnych” **184** / Druga podpowiedź płynąca z terenu: Pielęgnowanie zdziwienia „tu i wiecznie” **189** / Trzecia podpowiedź płynąca z terenu: Pragnienie poróżnionego i umiejscowionego uniwersytetu – poza alternatywą globalnego albo nieglobalnego **192** / Czwarta podpowiedź płynąca z terenu: Region i życie **196** / Piąta podpowiedź płynąca z terenu: Zadomowienie **198** / Szósta podpowiedź płynąca z terenu: Osobny uniwersytet i autonomia **201** / Siódma podpowiedź płynąca z terenu: Uniwersytet w wyrazistym regionie – region w wyrazistym uniwersytecie **204** / Ósma podpowiedź płynąca z terenu: Duchowy grunt do budowania autonomicznego rdzenia uniwersytetu **210**

Bibliografia **213**

Indeks nazw osobowych **227**

Summary **233**

Zusammenfassung **237**

Streszczenie **241**